

Oecumenische viering Oosterkerk, 21 januari 2018

Eerste lezing: Exodus 15:1-6 en 20-21

Tweede lezing: Romeinen 8:14-17

Zingen: Psalm 117d 'Laudate omnes gentes'

Derde lezing: Matteüs 9:18-19 en 23-26

Overdenking

Wij Nederlanders zijn graag recht door zee

We verantwoordend dat met woorden als:

‘ik mag toch zeker zeggen wat ik wil’

En als contrast bij het nieuws klinkt het:

‘wij leven gelukkig in een vrij land’

‘hier is gelukkig vrijheid van meningsuiting’

Ik ben, net als u, blij met een land dat mij de ruimte geeft om te zeggen wat mij ten diepste bezig houdt.

En ik hoop dat we dat nooit kwijtraken. Het is een groot goed.

Toch heeft die vrijheid voor mij ook een moeilijke kant.

Het staan voor ons recht op vrijheid kan zomaar ontaarden in de opvatting dat we zelf uitmaken wat we kunnen zeggen en doen, in het ontkennen van een hoger belang dan het onze.

Vandaag, nu wij bidden voor de eenheid van kerken en volken, herinneren mensen uit het Caribische gebied

ons met hun keuze van de bijbelteksten voor deze dag aan de uitwassen die daaruit konden ontstaan:

In het verleden hebben Nederlandse handelslieden vanuit die gedachte immers medemensen tot slaaf gemaakt, tot ‘ding’ verklaard, tot hun bezit.

Dat werd met allerlei zogenaamd christelijke theorieën gelegitimeerd.

Curaçao was een belangrijk centrum van die handel.

Het is lang geleden, maar de gevolgen zitten nog wat in het bloed, bij mensen van allerlei huiskleur, van bruin tot wit.

Het tragische bij het al te veel staan op onze vrijheid is dat we zo de weg van God kunnen kwijtraken,

de weg naar het goede leven voor anderen én voor onszelf.

Daarom is het goed dat we vandaag lezen uit het boek van de uittocht, Exodus.

In de tekst voorafgaand aan het lied van Mozes, is te lezen

hoe God voor het volk Israël een weg baant door de diepten van de zee.

Het water is hier het beeld van de chaos,

van alles wat vernietigend en onleefbaar is.

Door die chaos heen scheidt de Eeuwige een begaanbaar pad,

voor de geknechte mens die zoekt naar grond onder de voeten,

naar een menswaardig bestaan.

En het volk bereikt veilig de overkant!

En zoals altijd wanneer het erom spant brengt die ervaring mensen tot zingen,

tot spreken op verhoogde toon in een lied van lof en dank,

want de Eeuwige bevrijdde hen en brak de macht van Egypte.

En Mozes gaat hen daarin voor.

De Eeuwige is mijn sterkte, Hij is mijn beschermer,

Hem loof en prijs ik.

De wagens van de farao slingerde hij in zee.

Daar, in de Rietzee, verdronk het leger,

Het *puikje van zijn strijders* kwam om.

uw hand, Eeuwige, verplettert de vijand.

Ik moet zeggen, ik had aanvankelijk een dubbel gevoel bij die tekst.

God redt het weerloze volk! Dat is geweldig,

maar al die mensen die omkomen dan...

Tot ik me realiseerde dat God niet de dood van mensen zoekt,

maar vooral de macht van kwaad en vernietigingsdrang een halt toe wil roepen.

er staat niet: 'het volk Egypte vernietigde hij',

maar 'de wagens van de farao',

het symbool van zijn macht, die het volk er opnieuw onder wil krijgen.

er staat niet: de Egyptische vrouwen verdronken'

maar: 'het puikje van de strijders', van de legermacht!

God wil het kwade systematische machtsmisbruik breken,

georganiseerd in farao en zijn leger.

Moeten we dan bij onrecht in zijn spoor steeds voortvarend te strijde trekken?

Ook in die zin recht door zee zijn?

De strijd in het Midden-Oosten van de laatste dertig jaar

heeft ons geleerd dat de werkelijkheid weerbarstiger is.

Strijd zonder goed inzicht in de situatie en op toekomst kan tot nieuw geweld en nieuwe chaos leiden, juist voor onschuldige mensen.

Ook hier geldt dat niet onze eigen impuls alleen recht en heil brengt.

Paulus zegt dat mooi:

‘wij hoeven ons niet te laten leiden door onze eigen wil.

Want die wil is ‘zondig’.

Zondig betekent letterlijk dat je je doel mist. Dat je er naast zit.

God nodigt ons uit om niet de slaaf te zijn van onze impulsen,

maar als ‘vrije’ mensen, als zijn kinderen te leven in Zijn Geest’

Dat vraagt om bedachtzaamheid,

maar ook om vertrouwen in onze Vader.

Vertrouwen is niet hetzelfde als geloven dat alles wel goed gaat

in de wereld en in ons eigen leven. Dat zou naïef zijn.

Als wij als kinderen van God en broeders en zusters in Christus

onze weg zoeken om bij te dragen aan Gods koninkrijk,

worden we ook geconfronteerd met tegenstand en kwaad en verdriet.

Dat moeten we uithouden

als een onvermijdelijk deel van de zoektocht naar het goede leven.

Dat kan soms moeilijk zijn, zelfs zo dat je het niet meer ziet zitten.

Dat overkomt ook de leider van de synagoge.

De man die gewend is de zaken in handen te hebben is radeloos.

Zijn dochter is gestorven.

Die dochter staat in de joodse traditie voor de hele gemeente!

Hij heeft zijn gemeente niet kunnen redden.

Deze man heeft nu de moed iemand anders als groter dan hijzelf te erkennen.

Hij valt op zijn knieën voor Jezus en geeft hem de leiding in handen

om haar weer tot leven te wekken.

Jezus staat op en gaat met hem mee en stuit daarbij op een fiks obstakel:

Een menigte die haar dood heeft verklaard verspert hem de weg.

Maar hij spreekt zijn vertrouwen uit: ze is niet gestorven, ze slaapt.

En hij stuurt de mensen naar huis.

Dan gaat hij naar binnen en reikt het meisje de hand.

Hij is nabij en verbindt zich met haar!

En ze staat op! Ze komt weer tot leven!

Het staat hier niet, maar wel bij dit verhaal in Marcus:

Die oproep aan de ouders om hun kind te eten te geven!
Het is opnieuw aan de leider van de synagoge en mensen om hem heen om zijn gemeente te voeden, te inspireren, te leiden. Zo is het ook met ons: wij mogen ons in ons werk en in onze wereld toevertrouwen aan Gods Woord en nabijheid en die van Jezus Messias. Zijn Geest zal ons de weg wijzen, recht door de zee van het leven. We zullen niet leven als slaven van ons eigen gelijk, Maar als vrije mensen, bedachtzaam, behoedzaam én krachtig elkaar voedend en inspirerend op weg naar Gods Rijk. Dat het zo mag zijn!

Anneke Grunder o.p.

Oecumenische viering – 21 januari 2018, 10.00 uur

Op zondag 21 januari, in de Week van Gebed voor de eenheid, vond in de Oosterkerk in Zwolle een oecumenische viering plaats. Alle kerken zijn daarbij welkom. Het thema is aangereikt door de Raad van Kerken: 'Recht door zee'.

De viering is voorbereid door voorgangers uit de Dominicanenkerk, de Oosterkerk en de Lutherse Kerk. De cantorij uit de Lutherse Kerk, o.l.v. Gea Hoven, werkt mee aan de viering. Rudi Altelaar, organist van de Oosterkerk, bespeelt het orgel.

De Week van Gebed is van zondag 21 januari tot en met zondag 28 januari 2018. Op verschillende plaatsen in de stad zullen bijeenkomsten zijn in dit kader. Het materiaal t.b.v. deze week komt dit jaar uit het Caribisch gebied. De kerken daar hebben het thema van de bevrijding van het volk Israël uit de slavernij centraal gesteld. Week van gebed kwam tot het thema: 'Recht door zee', verwijzend naar de uittocht van de Gods volk uit Egypte door de zee en ook verwijzend naar rechtvaardigheid en gerechtigheid.